

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМДАР / ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ /
PEDAGOGICAL SCIENCES

UDK 17
SCSTI 02.51.45

THEORETICAL ISSUES OF PROFESSIONAL ETHICS
OF UNIVERSITY PROFESSOR

A.K. Imanov¹

¹*NKSU named after M. Kozybaev, Petropavlovsk, KR*

Monika Modrzejeska Sigulska²

²*Lodz University, Poland*

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ЭТИКИ
ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ВУЗА

Иманов А.К.¹

¹*СКГУ им. М. Козыбаева, г. Петропавловск, РК*

Моника Моджеская Сигульска²

²*Университет Лодзи, Польша*

ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНЫҢ ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ КӘСІБИ ЭТИКАСЫНЫҢ
ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ

А.К. Иманов¹

¹*М. Қозыбаев атындағы СҚМУ, Петропавл қ., ҚР*

Моника Моджеская Сигульска²

²*Лодзи университеті, Лодзи, Польша*

Annotation

The article is devoted to the aim of pedagogical ethics which is to make moral personality formation of a teacher controllable by solving two main objectives. Firstly, pedagogical ethics, by learning principles of development of moral consciousness of a teacher, by opening moral entity his/her personality in the process of implementation of professional duties, developing moral requirements to teacher personality, secondly, determine moral requirements to professional work of a teacher, to moral relationships between teacher and all participants of the pedagogical process as a specific type of social relationships.

Increasing requirements to teacher, to fruitfulness to his/her professional activity says about necessity of constant development of his/her professional training in the system of higher education and, particularly, special elaboration of problems of pedagogical ethics, because it is not still important part of tertiary education and upbringing.

Key words: professional ethics, pedagogical activity, pedagogical ethics, moral personality formation, moral qualities of teacher, pedagogical process.

Аннотация

В данной статье обозначается цель педагогической этики которая заключается в том, чтобы процесс нравственного формирования личности преподавателя сделать по возможности управляемым через решение двух основных задач. Во-первых, педагогическая этика, изучая закономерности развития нравственного сознания преподавателя, раскрывая нравственную сущность качеств его личности в ходе выполнения им своих профессиональных обязанностей, разрабатывает нравственные требования к личности преподавателя, во-вторых, определяет нравственные требования к профессиональному труду преподавателя, к нравственным взаимоотношениям преподавателя со всеми участниками педагогического процесса как специфическому виду общественных отношений.

Возрастающие требования к преподавателю, к плодотворности его профессиональной деятельности говорят о необходимости постоянного совершенствования его профессиональной подготовки в системе высшего образования и, в частности, специальной разработки проблем педагогической этики, так как она еще не стала до сих пор важной составной вузовского образования и воспитания.

Ключевые слова: профессиональная этика, педагогическая деятельность, педагогическая этика, нравственное формирование личности, нравственные качества педагога, педагогический процесс.

Аңдатпа

Бұл мақалада педагогикалық этиканың мақсаты көрсетіледі, оқытушы тұлғасын адамгершілік тұрғыдан қалыптастыру процесі мүмкіндігінше екі негізгі тапсырманы шешу арқылы басқарылады. Біріншіден, педагогикалық этика, оқытушының адамгершілік санасының даму заңдылықтарын зерттей отырып, өзінің кәсіби міндеттерін орындау барысында оның жеке басының қасиеттерінің адамгершілік мәнін аша отырып, оқытушы тұлғасына қойылатын адамгершілік талаптарды әзірлейді., екіншіден, оқытушының кәсіби еңбегіне, оқытушының педагогикалық процестің барлық қатысушыларымен адамгершілік қарым-қатынастарына қойылатын адамгершілік талаптарды қоғамдық қатынастардың ерекше түрі ретінде анықтайды.

Оқытушыға қойылатын, оның кәсіби қызметінің жемісті болуына қойылатын талаптар жоғары білім беру жүйесінде оның кәсіби даярлығын үнемі жетілдіру, атап айтқанда, педагогикалық этика проблемаларын арнайы әзірлеу қажеттілігі туралы айтады, өйткені ол әлі де жоғары оқу орнының білім беру мен тәрбиелеудің маңызды құрамдас бөлігі болған жоқ.

Түйінді сөздер: кәсіби этика, педагогикалық қызмет, педагогикалық этика, тұлғаның адамгершілік қалыптасуы, оқытушының адамгершілік қасиеттері, педагогикалық үрдіс.

Introduction

Teaching profession belongs to the professions where value of the moral factor is exceptionally high, because, by virtue of its specificity, it contributes to the identification of all the moral qualities of a teacher, mentor and educator.

Professor is primarily a pedagogue.

Pedagogical activity is universal due to its objective social need. It is universal:

- because it is directed at any member of society, and not only during his/her childhood;
- because it is performed by all members of society, not just teachers;
- because it concerns all kinds of activities without exceptions, and finally;
- because, as morality, it is connected with all aspects of human activity, even where people are not engaged in the actual upbringing and education of others.

Therefore pedagogical ethics is relatively separate branch of the ethical system. On the basis of the ethical theory, it integrates pedagogical theory of moral education and psychological theory of personality. According to E.A.Grishin such conception of the pedagogical ethics has fundamental nature, an important methodological and, theoretical and applied value.

The aim of pedagogical ethics is to make the process of moral formation of the personality of the professor controllable through the solution of two main objectives. Firstly, pedagogical ethics, studying the patterns of development of the professor's moral consciousness, revealing the moral essence of his/her personality traits, in the course of fulfilling his/her professional duties, develops moral requirements for the professor's personality; secondly, it defines moral requirements for the professor's professional activity, for professor's moral relations with all participants of the pedagogical process as a specific type of social relations.

The increasing demands on the professor to the fruitfulness of his/her professional activities indicate the need for continuous improvement of his/her professional education in the system of higher education and, particularly, the special development of the problems of pedagogical ethics, since it has not become an important component of higher education, yet.

Special attention should be paid to ethical – pedagogical ideas of Russian progressive social – pedagogical thought, in which, as we know, two alternative directions functioned: liberal democratic, associated with the names of N.I. Pirogov, K.D. Ushinsky, and revolutionary democratic, represented by A.I. Radishchev, V.G. Belinsky, A.I. Herzen, N.G. Chernyshevsky and N.A. Dobrolyubov. One of the prominent supporters of the liberal democratic direction in the social – pedagogical movement were Kazakh representatives C. Valikhanov, I. Altynsarin and A. Kunanbayev, who linked their moral ideals of humanization of the life of working people with its education, consistent self – improvement, self – education of the personality itself.

The founders of the theoretical basis of pedagogical ethics of a teacher should be considered N.K. Krupskaya, A.V. Lunacharsky, S.T. Shatsky, P.P. Blonsky, A.S. Makarenko and V.A. Sukhomlinsky. Each of them, on the basis of the materialist theory of morality as a specific form of social consciousness, has developed its own system of pedagogical ethics with moral measure of teacher's assessment of the value of work done, ethical creeds, the idea of philanthropy, sense of nationhood and etc.

Conclusion

So, the professor's ethics is the science of professor's professional morality, the moral position of pedagogue and the object of the science, science that has its object, aim and objectives.